VECĀS DERĪBAS PRAVIEŠI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jēk. 5:17, 18; 1. Ķēn. 19:1–16; 1. Ķēn. 22:1–14; 2. Moz. 15:20; 2. Ķēn. 22:11–14; Jer. 14:1–15.

ATMIŅAS PANTS:

"Jošafāts nostājās viņu priekšā un sacīja: 'Klausiet mani, Jūdas un Jeruzālemes iedzīvotāji! Ticiet Tam Kungam, savam Dievam, – un jūs būsit nodrošināti! Ticiet Viņa praviešiem, tad jūs uzvarēsit!'" (2. L. 20:20)

Globālā pozicionēšanas sistēma (GPS) palīdz ceļotājiem uzzināt, kur viņi atrodas, kurp dodas un pat brīdina par briesmām. Garīgajiem ceļotājiem, kas dodas uz Debesīm, gan šodien, gan nākotnē arī ir vajadzīga vadība no Debesu "pozicionēšanas sistēmas". Viens no veidiem, kā Dievs to darīja pagātnē, bija ar Vecās Derības praviešu kalpošanu. Viņu stāstījumos, padomos, pravietojumos, dzejā un dziesmās mēs daudz uzzinām par desmitiem praviešu, kuri cilvēkiem pasludinājuši Dieva vēstījumus.

Šīs nedēļas tēmā tiks aplūkoti Vecās Derības apraksti par praviešiem – stāsti, kas palīdz mums izprast praviešu dāvanu, kā tā izpaudusies dažu Dieva kalpu dzīvē.

Kā mēs redzēsim, tie bija tādi paši cilvēki kā mēs, ievainojami cilvēki, kurus dažkārt pārņēma bailes, dusmas un izmisums. Viņu dzīve nebija viegla, bet gan pilna ar izaicinājumiem un grūtībām, tāpat kā mums visiem.

Ko tad mēs varam iemācīties, iepazīstot dažus no šiem īpaši aicinātajiem Dieva kalpiem?

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 17. oktobrī.

Praviešu cilvēciskums

Kā redzējām pagājušajā nedēļā, pravieti Eliju Kungs izmantoja, lai veiktu milzīgu darbu Israēlā, neskatoties uz dedzīgo pretestību. Tas, ko Kungs bija paveicis ar viņa starpniecību, bija neticami. Un tomēr...

Pārdomājiet, kā Jēkabs aino pravieti Eliju Jēk. 5:17, 18. Ko viņš varētu būt domājis ar to, ka Elijam bija "tāda pati daba kā mums" (NKJV)? _____

_____

_____

_____

Karmela kalnā Elija guva apbrīnojamus panākumus (1. Ķēn. 18). Dievs caur viņu darbojās varenā veidā, un notika viens no vispārsteidzošākajiem brīnumiem, kas aprakstīti Vecajā Derībā: pēc Elijas paša vārdiem no debesīm burtiski nonāca uguns (1. Ķēn. 18:38). Varētu domāt, ka šis Dieva vīrs pēc kaut kā tāda būs ārkārtīgi laimīgs.

Izlasi 1. Ķēn. 19:1–16. Ko tas mums stāsta par šī Dieva pravieša emocionālo stāvokli?

_____

_____

_____

"Nu ir gana, Kungs, ņem manu dvēseli, jo es neesmu labāks kā mani tēvi." (1. Ķēn. 19:4) Tas izklausās pēc cilvēka, kurš cieš no kādas depresijas. Kāpēc? Tas, kas notika Karmela kalnā, noteikti nebūtu viegli atdarināms. Tomēr šeit notiek vēl kaut kas.

Varbūt atslēga meklējama viņa vārdos: "Degtin es esmu dedzis savā centībā Tam Kungam, Dievam Cebaotam, jo Tavu derību Israēla bērni ir atmetuši, Tavus altārus viņi ir sadragājuši un Tavus praviešus ar zobenu nokāvuši. Un es vienīgais esmu atlicies. Un viņi tīko pēc manas dzīvības, lai to man atņemtu" (1. Ķēn. 19:10). Izklausās, ka viņš sēro par to, ko uzskata par savām neveiksmēm kalpošanā. Neraugoties uz viņa vislielākajām pūlēm, atkrišana turpinājās – un it kā vienīgi viņš varētu apturēt atkrišanas vilni. Lai arī ko viņš tieši ar to domāja, mēs šeit varam saskatīt šī Dieva vīra cilvēciskumu un trauslumu. Citiem vārdiem sakot, Elija bija cilvēks, kam bija "tāda pati daba kā mums".

Kāpēc dažreiz var būt viegli izjust "neveiksmi" savā dzīvē vai centienos? Kādi Bībeles apsolījumi var palīdzēt tev pārvarēt mazdūšību? _____

_____

_____

Patieso praviešu atpazīšana

Israēla agrīnajā vēsturē ir liecības arī par viltus praviešiem (5. Moz. 18:20). Tāpēc Dievs neatstāja Savu tautu bez norādījumiem par to, kuri ir Viņa patiesie pravieši.

Patiesie pravieši kā Dieva atklāsmes un iedvesmas saņēmēji uzticīgi, precīzi un godīgi nodeva Dieva vēstījumus, pat ja pie varas esošo cilvēku acīs tas dažreiz padarīja viņus nepopulārus.

Izlasi 1. Ķēn. 22:1–14. Ko tas mums stāsta par to, kā darbojas uzticīgi pravieši? ___

_____

_____

_____

Ja ķēniņš par pravieti saka: "Es to ienīstu, jo viņš par mani nav labu liecību devis kā pravietis, bet gan vienīgi ļaunu" (1. Ķēn. 22:8), tas daudz ko liecina par pašu ķēniņu, bet vēl vairāk par pravieti – viņš acīmredzot bija cilvēks, kurš nebaidījās teikt patiesību pat pašam ķēniņam – un tas, maigi sakot, nebija veids, kā iegūt ķēniņa labvēlību.

Miha stāvēja viens pats pret 400 viltus praviešiem, sludinot viņam atklāto patiesību. Sastopoties ar spiedienu mainīt negatīvās vēstis no Kunga, lai nomierinātu ļauno ķēniņu Ahabu un viņa sievu Jezebeli (1. Ķēn. 22:13, 14), Miha atklāja Dieva patiesību neatkarīgi no tā, kā tā varētu tikt uztverta.

Izlasi 1. Sam. 9:3–14. Ko šie panti mums stāsta par to, kā citi uztvēra Dieva uzticīgos praviešus? _____

_____

_____

Bībelē ir daudz piemēru par praviešu dzīves kvalitāti. Šajā gadījumā Sauls tika sūtīts no sava tēva Kīša, lai meklētu viņa pazudušos ēzeļus. Kalps, kas ceļoja kopā ar Saulu, ieteica viņam neapstāties meklējumos, jo "šajā pilsētā ir Dieva vīrs, un viņš ir cienījams cilvēks" (1. Sam. 9:6, NKJV). Šis prieša Samuēla apraksts aino īpašības, kas tiek sagaidītas no Dieva praviešiem. Patiesi pravieši Rakstos tiek dēvēti par "Dieva vīriem", kuri daļēji ir izraudzīti tādēļ, lai parādītu Viņa raksturu. Tajā pašā laikā tas, ka daži no "Dieva vīriem" var būt pravieši, nenozīmē, ka viņi ir nevainojami cilvēki.

*Kuru Dieva vīru (vai sievu) – pat viscienījamāko tavā redzeslokā – tu zini kā nevainojamu?*_____

_____

_____

Praviešu funkcijas

Izlasi 1. Sam. 8:4–22 un 3. Moz. 8:10–13. Kādas funkcijas pravieši pildīja attiecībā uz ķēniņiem un priesteriem? _____

_____

_____

Pravieši mijiedarbojās ar ķēniņiem gan patīkamās, gan nepatīkamās situācijās. Kad Israēls pieprasīja ķēniņu (1. Sam. 8:4–22), viņi teica, ka vēlas ķēniņu, kas "lai mūs tiesā, kā tas ir visām tautām" (1. Sam. 8: 5). Cik skumjš un spēcīgs piemērs briesmām, ar kurām Dieva tauta saskārusies visos laikmetos, – vēlmei būt tādiem kā apkārtējie. Šajā gadījumā viņiem nebija ne jausmas, ko šis lūgums nesīs, lai gan Dievs ar Sava pravieša starpniecību viņus bija brīdinājis (1. Sam. 8:11–18). Pamatojoties uz viņu vēlmēm un neraugoties uz viņiem doto brīdinājumu, Samuēls drīz iecēla Israēla pirmo ķēniņu, kurš Bībeles vēsturē pazīstams kā ķēniņš Sauls.

Vecās Derības grāmatās – 1. un 2. Ķēniņu grāmatā, kā arī 1. un 2. Laiku grāmatā – ir aprakstīts Israēla un Jūdas ķēniņu valdīšanas veids un kvalitāte. Svētā vēsture liecina, ka ķēniņi, kuri darīja ļaunu, skaitliski bija ievērojami vairāk par tiem, kuri darīja labu Dieva acīs. Viena no praviešu galvenajām funkcijām bija palīdzēt atgriezt neticīgos ķēniņus atpakaļ paklausībā Dieva likumam. Tā rezultātā šie pravieši saskārās ar draudiem, un dažus pat ievainoja vai nogalināja ķēniņi, kuri veda Dieva tautu prom no Viņa (1. Ķēn. 18:4–19; 2. L. 24:20–22).

Pravieši sadarbojās arī ar priesteriem. Mozus, Dieva pravietis, svaidīja Āronu un viņa dēlus par pirmajiem israēliešu priesteriem (3. Moz. 8:10–13). Bija reizes, kad priesteri saņēma pārmetumus no Dieva ar praviešu starpniecību (Hoz. 6:9; Mal. 2:1–3). Viens spilgts piemērs tam ir visa Ēļa ģimene, kurai tika izteikti pārmetumi par viņu samaitāto rīcību (1. Sam. 2:27–36). Tie bija ļoti asi pārmetumi, kas tika vērsti pret plaši izplatīto samaitātību starp cilvēkiem ar īpašām privilēģijām.

Pravieši bija tautas skolotāji (2. L. 34). Viņi nodeva Dieva vēstījumus priesteriem, ķēniņiem un tautai (Jer. 5:31; Ec. 22:26). Pravieši runāja arī ar apkārtējām tautām, izklāstot tām Dieva plānu, un šī tēma Vecās Derības praviešu vēstījumos atkārtojas vairākkārt (Jes. 60:1–3; Jes. 62:1, 2). No praviešiem tika gaidīts ne tikai uzticīgi nodot tālāk vēstījumus, ko Dievs viņiem bija devis, bet dažreiz viņiem tika uzdots tos pierakstīt un saglabāt (2. L. 13:22). Neatkarīgi no tā, ka pravieši bija tikai cilvēki (ar visām ar to saistītajām vājībām), šie cilvēki nodevās lūgšanai, Dieva Vārdam un kalpošanai Dievam un Viņa tautai (Jer. 42:4; 2. Ķēn. 22:15–17).

Sievietes pravietes

Izlasi 2. Moz. 15:20; Soģu 4:4; 2. Ķēn. 22:14 un Neh. 6:14. Ko šie teksti vēl māca par pravieša lomu? _____

_____

_____

Rakstos ir daudz pierādījumu tam, ka Dievs aicināja arī sievietes būt pravietes (sk. ebreju vārda "nevi'ah" [2. Moz. 15:20] un grieķu vārda "prophētis" [Lk. 2:36] lietojumu). Mih. 6:4 Mirjama ir minēta kopā ar Mozu un Āronu kā viena no tiem, kas tika sūtīti pie tautas. Mirjama ainota kā praviete, kad dziedāja uzvaras dziesmu, israēliešiem šķērsojot Sarkano jūru (2. Moz. 15:20, 21). Tomēr šī praviete, tāpat kā viņas vīriešu kārtas kolēģi, nebija bez vainas, kā liecina viņas kaunpilnā attieksme pret Mozu un viņa etiopiešu sievu, – par šo rīcību praviete tika pienācīgi sodīta (sk. 4. Moz. 12:1–10).

Mēs varam redzēt citas pravietes darbu Deboras stāstā, kura kalpoja kā tiesnese Israēlā (Soģu 4:1–4).

Ir skaidri pierādījumi, ka Debora (Soģu 4:4) saņēma atklāsmi no Dieva (Soģu 4:4–9, 14–22). Viņas uzvaras dziesma (Soģu 5:2–31) ir Dieva iejaukšanās atzīšana, un tai bija dziļa teoloģiska nozīme tautai attiecīgajā vēstures posmā.

Izlasi 2. Ķēn. 22:11–14. Kāpēc ķēniņa Josijas vīri devās pie Huldas? Ko tas mums liecina par viņas nozīmīgo lomu tautā? _____

_____

_____

_____

Pie Huldas kā pravietes konsultējās ķēniņa Josijas padomes vadošie vīri (2. Ķēn. 22:14; 2. L. 34:22) pēc tam, kad bija nolasījuši "bauslības grāmatas" vārdus (2. Ķēn. 22:8; tiek uzskatīts, ka lasīja 5. Moz. grāmatu) ķēniņam, kurš, reaģējot uz to, "saplēsa savas drēbes" (2. Ķēn. 22:11). Acīmredzot jautājums bija ļoti nopietns, jo ķēniņš to uztvēra ļoti nopietni, tādēļ viņa vīri devās tieši pie Huldas. Viņa no Dieva bija saņēmusi vēstījumu par gaidāmo spriedumu attiecībā uz Jūdu. Josijas reformas bija Huldas pravietisko vēstījumu rezultāts un novērsa Dieva sodu.

Gan vīriešu, gan sieviešu kārtas pravieši, lai gan aicināti no Dieva, bija arī grēcinieki, kam vajadzēja žēlastību. Kādu cerību tu vari gūt no viņu stāstiem? _____

_____

_____

Viltus pravieši

Neatkarīgi no tā, ko Dievs dara, sātanam ir savi viltojumi. Tas pats attiecas uz praviešiem. Israēls saskārās ar patiesiem un viltus praviešiem. Galvenais bija tos atšķirt.

*Izlasi Jer. 14:1–15. Kas šeit notika, un kā Kungs izturējās pret tiem, kuri Viņa vārdā kā "pravieši" runāja nepatiesības?*_____

_____

_____

Jer. 14. nodaļā Dievs Jeremijam deva vēstījumu par sodu Jūdai, tiesu, kas nāks kā zobens (karš), bads un mēris. Tikmēr viltus pravieši runāja pretēji Jeremijas vēstījumam. Jeremija tos apraksta ļoti skaidri: "Un Kungs man sacīja: 'Pravieši pravieto melus Manā vārdā. Es tos neesmu sūtījis, neesmu tiem pavēlējis, neesmu ar viņiem runājis; viņi jums pravieto viltus redzējumus, zīlēšanu, bezvērtīgas lietas un savu sirdi viltību.'" (Jer. 14:14, NKJV)

Viltus pravieši ir samaitāti, jo viņu pravietisko apgalvojumu avots bieži vien ir viltus "dievi", kurus viņi pielūdz (Jer. 23:13, 14). Dievs brīdina: "Es viņus neesmu sūtījis, neesmu viņiem pavēlējis, neesmu ar viņiem runājis" (Jer. 14:14, NKJV). Viņi ir "savas sirds viltības pravieši" (Jer. 23:26, NKJV). Savukārt Ecehiēlam tika dots uzdevums pravietot pret "praviešiem, kas pravieto no savas sirds" (Ec. 13:2, NKJV).

Viltus pravieši bieži seko populāriem uzskatiem. Tā tas bija 1. Ķēn. grāmatas 22. nodaļā, kad pēc ķēniņa Ahaba pavēles sapulcējās 400 "praviešu" grupa (1. Ķēn. 22:6).

Viņi vienbalsīgi ieteica ķēniņam cīnīties pret Ramotu-Gileādu. Ahabs apspriedās ar Jūdas ķēniņu Jošafatu, kad viņi bija uzklausījuši pravietisko padomu no Ašeras praviešiem. Jošafats mudināja Ahabu konsultēties ar pravieti Mihu par to, vai viņiem tiešām būtu jādodas kaujā. "Bet vēstnesis, kas gāja, lai atsauktu Mihu, sacīja tam, teikdams: 'Redzi, visi praviešu vārdi sludina vienā mutē ķēniņam veiksmi; lai tavs vārds būtu tāds pats kā viņu vārds: sludini labu!'" (1. Ķēn. 22:13)

Spiediens, ko Miha izjuta, lai melotu, droši vien bija tāds pats, kādu izjuta Ašeras viltus pravieši, bet Miha nepadevās populārajam viedoklim; tā vietā viņš gaidīja, lai Dievs viņam pasaka, ko teikt (1. Ķēn. 22:14).

Neatkarīgi no tā, vai tu esi pravietis vai ne, vienmēr ir viegli sekot populārajam viedoklim. Ņemot vērā, cik samaitāta var būt kultūra, kāpēc tā nekad nav laba ideja?

_____

_____

Nepilnīga, bet labprātīga

Kā mēs redzējām, Vecās Derības praviešu stāsti liecina, ka Dieva vēstniekiem nekad nav bijis viegli. Elena Vaita piedzīvoja tās pašas raizes, ko izjuta Bībeles pravieši. Kā mēs uzzinājām pagājušajā piektdienā, kad viņa sajuta Dieva aicinājumu, viņa bija jauna, kautrīga un ar sliktu veselību. Lai gan otrā atklāsme apstiprināja viņas misiju, Elena Harmona (Vaita) joprojām baidījās no Dieva aicinājuma, rakstot:

"Apmēram nedēļu pēc tam Kungs man deva vēl vienu vīziju un parādīja pārbaudījumus, caur kuriem man būs jāiet; ka man jādodas un jāstāsta citiem tas, ko Viņš man būs atklājis; ka man būs jāsastopas ar lielu pretestību un jācieš garīgas mokas...

Šis redzējums mani ārkārtīgi satrauca. Mana veselība bija ļoti vāja, un man bija tikai septiņpadsmit gadu. .. Es dedzīgi lūdzu, lai šis slogs tiktu uzlikts kādam citam. Bet visa gaisma, ko es varēju saņemt, bija: 'Paziņo citiem to, ko Es tev esmu atklājis.' Es nevarēju samierināties ar to, ka man jāiet pasaulē. Man dabiski bija maz pārliecības par sevi. .. Es ar ilgpilnu skatienu raudzījos uz kapu. Nāve man šķita vēlamāka par atbildību, kas man būtu jāuzņemas." ("Garīgās dāvanas" 2. sēj., 35., 36. lpp.)

Vai pamanījāt, ka Elena Harmona (Vaita) būtu izvēlējusies labāk mirt, nekā pieņemt savu aicinājumu? Pēc daudzām lūgšanām un ticības brāļu un māsu iedrošinājuma viņa piekrita un veltīja savas dzīves atlikušo daļu, lai sekotu "Viņa aicinājumam" (turpat, 38. lpp.).

Viņa kļuva par ietekmīgāko Septītās dienas adventistu baznīcas balsi, arī baznīcas iekšienē. Tomēr Elena Harmona (Vaita) bija cilvēks, un viņai bija savi personīgie trūkumi un fiziskie pārbaudījumi, ģimenes problēmas un starppersonu konflikti. Tomēr viņas cilvēciskumā mēs saskatām lielisku mācību: Dievs izvēlas nepilnīgus cilvēkus, kuri ir gatavi Viņam kalpot.

Svētā Gara vadībā Elenas Vaitas pravietiskā kalpošana ticīgos iedrošināja un iepazīstināja ar Bībeles patiesībām. Līdz 1860. gadam viņai bija vadošā loma Septītās dienas adventistu baznīcas attīstībā un misijā pasludināt trīs eņģeļu vēstis pasaulei. Dievs vadīja šos ticīgos, lai 1863. gadā organizētu Septītās dienas adventistu baznīcu. Turpmākajos gadu desmitos Elenas Vaitas pravietiskā balss ietekmēja globālo adventistu veselības un izglītības sistēmu izveidi. Tomēr viņas kalpošanas vislielākais ieguldījums ir viņas raksti, kuru kopējais apjoms ir aptuveni 100 000 lappušu. Iedvesmotie Elenas Vaitas raksti joprojām runā visā pasaulē.

Lai uzzinātu vairāk, apmeklējiet https://whiteestate.org/absg/3.